

16. sep. 1843

FAKTA

Dato:

16. sep. 1843

Sidetal:

Dagbog A, side 148-150

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Generelle kommentarer:

Selvom Lundbye i begyndelsen af april 1843 afsluttede sin første dagbog og påbegyndte den næste (Dagbog B), så kunne han ikke dy sig for henover de følgende tretten måneder nu og da at tilføje et nyt notat angående Louise Neergaard.

Trykt udgave:

Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit

Liv, København 1967, s. 154-155;

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af

et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og

kærlighed, København 2018, s. 162-

163

TRANSSKRIFTION

16 September.

Endnu engang vender Tanken tilbage til hende¹ – og det vil den tit – Hvad jeg har skrevet om hende forekommer mig svagt og daarligt, min Følelse for hende var dog stærkere og renere, den kunde ikke flyde gennem min Pen. Nu synes det mig som om jeg saae min Stilling klarere: hvad der paahviler mig med Hensyn paa Moder og mig selv som Maler; i begge Henseender er det fornødent at jeg samler mine Tanker til mit Arbeid. Hun maa have bemærket den Magt, hun udøvede over mig, men hun besvarede aldrig min Kjærlighed. [overstreget: Det er altsaa ingen Forpligtelse for mig(?)] Hun lider intet! jeg trækker mig tilbage, mens jeg kan, stiller mig i et slet Lys for hende, jeg helst af Alle vilde tækkes – saa er den Drøm forbi. – Det forekommer mig nu tungt; men et retskaffent Liv vil maaskee dog i hendes Øine afvaske den Plet herved er kommet paa min Karakter. Jeg kan ikke handle anderledes. Saa far hen! ogsaa Du, delilige Drøm, til de andre – Lad dette blive de •149• sidste Ord om hende. Du gode Pige! døm mig ikke haardt! sæt Dig i min Stilling – i mine Familieforhold – forestil Dig den Ængstelse, det maa give Sindet, naar man føler Svaghed istedetfor Kraft til at virke i sit Kald. Jeg havde tænkt det anderledes, jeg troede der var Harmoni imellem vore Sjæle, og, at det kun var ydre Forhold som traadte forstyrrende imellem os; men aldrig tydede noget Ord af Din Mund paa, at Du havde Godhed for mig. Nu staaer jeg fattig og indseer for silde: at jeg har taget feil – een bitter Erfaring mere, det er [overstreget: Lønnen] Frugten af en Følelse, jeg i al Stilhed og Uskyldighed har næret Aar igjennem; den blev forsmaaet, og jeg [ulæselig overstregning] – – lad mig ikke blive bitter – og jeg – er atter fri. Det lyder koldt. Underligt nok, at jeg netop i Sommer, da jeg vaktet af denne salige Drøm, skulde tabe Ringen, hvortil jeg altid knyttede Mindet om denne elskelige Pige; det var den 16 Juny, jeg badede mig i Stranden ved Helene Kilde, og allerede ude i Vandet savnede jeg den. Endnu kan jeg i enkelte Øieblikke synes, at jeg pleier at bære den, og føle en Fornemmelse, som om det var første Gang jeg mærkede den var borte. Jeg holdt saa meget af den simple Messingring, og Fin- •150• geren vil ikke vænne sig til Savnet af den. Herlige Pige! lev da vel! og naar Mindet om mig imellem opstaar i Deres uskyldige Sjæl, da viis det ikke ukjærligt bort; jeg meente det ærligt med Dem, og den Overbeviisning, at vi ikke passe for hinanden, falder mig tung at holde fast ved. Vore Veie ville vel blive meget forskellige – aldrig, troer jeg, har jeg været Dem byrdefuld, og, aldrig, haaber jeg, at blive det; i lang Afstand skal jeg vogte paa Deres Liv og glæde mig ved Deres Lykke –.

Og nu, dyrebare Moder!² er jeg atter Din med Liv og Sjæl – Gud skjænke mig Evne til at glæde og gavne Dig, Du Velsignede!

Saaledes endtes min eneste Kjærlighed!

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

¹ Louise Neergaard (1816-1895).

² Cathrine (Trine) Lundbye, f. Bonnevie (1792-1863).

16 September.

Endnu engang vendes Tanken tilbage til hende -
og det vil den tot - Alsd j' har skrevet om hende
forekommer mig svært og daarligt, min Fælelse
for hende var dog stærkere og renere, den kunde ikke
flyde gennem min Lew. Nu synes det mig som
om j' saae min Stilling klarere: hvad der peker
der mig med blensige fine Moder og mig selv
som Moder; i begge blensende er det fornuft-
dunk at j' samler mine Tanker til mit Arbeid.
J' har nu haer bemærket den Mægt, som indvæde
over mig, men som besvæde aldrig min Njærlig-
hed. ~~Det er en alligevel som at se en~~
J' kan lide intet! j' trækker mig tilbage, mens j'
kan, stiller mig i et ødt Rys for hende, j' helst
af Alle vilde takkes - saa er den Drom forbi. -
Det forekommer mig nu tungt, men et net skaffet
der vil maaskee dog i hendes Pine afsæke den Pløt
bevæde er kommet paa min Karaktere. j' kan
ikke handle anderledes. Saa for hen! ogsaa Du,
svrige Drom, til de andre - lad dette blive de

149

sidst Ord om hende. Du gode pige! som mig ikke kendt!
set Dig i min Stilling - i mine Familierelationer - for-
stil Dig den Angst, det man give Sindet, naar man
føler Længsel i stedet for Kraft til at vinke i sit Kald.
Jeg havde tænkt det anderledes, jeg troede du var Klarna-
mi imellem vore Spøle, og at det kun var ydtes Forhold
som traadte forstørende imellem os; men altsig tynde
noget Ord af Din Mund paa, at Du havde Gædke for
mig. Min stærke og fattige og indseer for sig selv: at jeg har
taget fejl - ~~en~~ bitter Erfaring mere, det er ~~den~~ første Gang.
Den af en Fælle, jeg - al Stillehed og Uskyldighed har været
Aarsag og gynnem; den blev personligt, og jeg ~~ikke~~
~~ikke~~ - lad mig ikke blive bitter - og jeg - er atter
fri. Det tynde kaldt. Underligt nok, at jeg intet i Som-
men, da jeg vakte af denne salige Drøm, skulde tage
Ningen, hvilket jeg altid hengjættede Mindet om dem alle.
Lige Pige, det var den 16 Junij, jeg badede mig i Stran-
den ved Helene Kirke, og allerede inde i Vandet saa
ud jeg den. Endnu kan jeg i enkelt Piblikke sige,
at jeg pleier at høre den, og føle en Fornæmelse,
som om det var første Gang jeg mærkede den var borte.
Jeg kaldt saa meget af den simple Messingring, og Fin

gven vil ikke vænne sig til Livet af den.
hellige Sjæl! lev da vel! og vær Mærket
om mig imellem apostaten i Deres inderste
Sjæl, de vil det ikke indseeligt hørt; jeg mente
det derligt med Dem, og den Overbevisning, at
vi ikke passe for hinanden, falder mig tungt at
holde fast ved. Hans Niels vilde vel helene meget for-
skjellige — aldrig, trues jeg, har jeg været den høj-
søfald, og, aldrig, haaber jeg, at helene det; i lang
Afstand skal jeg søge paa Deres Liv og glæde
mig ved Deres Lykke —

Og min, Sjæleens Moder! er jeg atter Din med
Liv og Sjæl — Gud skjænke mig Løse til at
glæde og gavne Dig, Din Velsignede!

Saledes ender min eneste Kjærlighed!

19 Sept 73.

af Oehlenschlägers „Lilienter.“

Lappene.

Og Du kaldes Eskov Leagne?

Cristophanes

Ja — den fortvivlede — som ei gjengjældes,
Den som nær sig ei nogen Mand. — Lad Jorden,
Lad Elementerne bekæmpe den, —